

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA,

Ülkemizin en önemli sosyo-ekonomik sorunu olan "işsizlik" olgusu, günümüzde toplumsal bunalım noktasına tırmanmış bulunmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından en son olarak açıklanan Mayıs 2007 dönemi işgücü istatistiklerine göre, resmi işsizlik oranı Türkiye genelinde yüzde 8,9 olarak ilan edilmiştir.

Ancak TÜİK, işsizlik ve işgücü hesaplamalarında "iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olan" kesim ile "mevsimlik çalışanlar" olarak nitelendirilen grupları "toplam işgücüne", dolayısıyla "toplam işsizler" rakamı içine dahil etmemektedir. Bunun sonucunda da, resmi işsizlik rakamları, işsizlik gerçeğini çarpıtmakta ve gizlemekte, "**sokaktaki işsizlik**" olarak da nitelendirilen gerçek işsizlik oranının, ancak yaklaşık yarısını göstermektedir. Yani ülkemizde "**gerçek işsizlik**", açıklananın en az iki katı, yani **yüzde 15,8** düzeyindedir.

Özellikle gençlerimiz açısından durum daha da vahimdir. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın itici gücünü oluşturan, geleceğimizi teslim edeceğimiz gençlerimizin fiilen, yaklaşık **üçte biri** işsizlikle boğuşmaktadır.

Diğer taraftan, prim tahsiline Haziran 2000'de başlayan, Mart 2002'den bu yana da sigortalı işsizlere işsizlik ödemesi gerçekleştiren ve bu süreçte yaklaşık 850 bin kişinin yararlandığı **İŞSİZLİK SİGORTA FONU** ise, ülkemizde işsizliğin yaratmakta olduğu sorunlara destek amacıyla değil, ağırlıklı olarak kamu açıklarının kapatılması ve Hazine'nin kaynak ihtiyacına destek amaçlı kullanılmaktadır.

Son veriler itibariyle, ülkemizde resmi olarak 2 milyon 265 bin, fiili olarak ise 4 milyon 365 bin kişi olan toplam işsizlerin halen sadece yaklaşık 120 bini fondan yararlanabilmektedir.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun toplam gelirleri 2007 Temmuz sonu itibariyle 29,004 milyar YTL'dir. Fon gelirlerinden işsizlik sigortası, ücret garanti fonu düşülmesinin ardından Fon'un toplam varlığı **27 milyar 623 milyon YTL**'dir.

Ancak, şimdiye kadar fon gelirlerinin sadece **yüzde 4,8**'inin görev kapsamındaki işler için kullanıldığı görülmektedir. İşsizlik sigortası giderleri 1 milyar 374 milyon YTL, ücret garanti fonu gideri de 7 milyon 426 bin YTL olmak üzere Fon'un Temmuz 2007 sonuna kadar, görev kapsamındaki işler için yaptığı harcama sadece **1,381 milyar YTL**'dir.

İşsizlik Sigorta Fonunun amacına uygun yapıya dönüştürülmesi, fonda biriken kaynağın işsizlikle mücadelede etkin olarak kullanımı ivedilikle sağlanmalıdır.

Bilindiği gibi, 4447 Sayılı Kanunla kurulmuş bulunan **İşsizlik Sigortası Fonu** kapsamında işsizlik ödeneği alan sigortalı işsizlere;

- İşgücü piyasası ve mesleki eğitim alanında danışmanlık hizmeti verilmesi,
- Meslek geliştirme, edindirme ve yetiştirme eğitimi verilmesi,

• Yeni bir iş bulmalarında yardımcı olunması, öngörülmektedir. Oysa bu hizmetin halen **son derece yetersiz** bir düzeyde olduğu görülmektedir.

Diğer yandan, mevcut mevzuata göre, günlük işsizlik ödeneğinin, sigortalının son dört aylık prime esas kazançlarının dikkate alınarak, bulunacak günlük ortalama net kazancının yüzde ellisi olarak hesap edilmesi, ancak hiçbir şekilde net asgari ücreti aşmaması öngörülmektedir. Bu, AB-15 ülkeleri içinde en düşük düzeydir. Ülkemizde işsizliğin yıllardır rekor düzeylere tırmanmış ve adeta kronik bir yapıya dönüşmüş olması, ülkemizdeki bu uygulamayı son derece yetersiz kılmaktadır.

Bu nedenlerle, **İşsizlik Sigortası ödemelerine hak kazanma koşullarının kolaylaştırılmasının, ödeme taban ve tavanının yükseltilmesinin, ödemelerin daha uzun süreli olmasının sağlanmasının** koşulları yeniden irdelenmelidir.

Kısaca, hem **bu hususun**, hem Fon'un değerlendirilmesine ilişkin 2004/7753 sayılı **Bakanlar Kurulu yönetmeliği kurallarının** bu doğrultuda yeniden ele alınması, hem de Fon'un, Hazineye kaynak oluşturma yerine, **ülkemizde istihdamın artırılması, işsizliğin azaltılması doğrultusunda daha etkin olarak değerlendirilmesi**, "kamu yararına geçici işlerin yaratılması" dahil **aktif işgücü programlarının uygulamaya konulması**, TÜİK tarafından kamuoyuna açıklanan **işsizlikle ilgili verilerin daha güvenilir, gerçekleri yansıtan yapıya dönüştürülmesi** hususlarının kapsamlı bir şekilde incelenmesi ve irdelenmesi gerekmektedir.

Bu sebeplerle; Anayasamızın 98., İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince **ülkemizde daha çok istihdam yaratılabilmesi, işsizliğin azaltılabilmesi, İşsizlik Fonu'nun bu konularda daha etkin olarak kullanımı ve Fon'dan işsizlere daha çok destek sağlanabilmesi** konularının araştırılması için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederiz.

- 1- Algan HACALOĞLU – İstanbul
- 2- Gürol ERGİN – Muğla
- 3- Ali İhsan KÖKTÜRK – Zonguldak
- 4- Ensar ÖĞÜT – Ardahan
- 5- Yaşar AĞYÜZ – Gaziantep
- 6- Hüseyin ÜNSAL – Amasya
- 7- Ramazan Kerim ÖZKAN – Burdur
- 8- Orhan Ziya DİREN – Tokat
- 9- Muhammet Rıza YALÇINKAYA – Bartın
- 10- Gökhan DURGUN – Hatay
- 11- Fevzi TOPUZ – Muğla
- 12- Metin ARİFAĞAOĞLU – Artvin
- 13- Erol TINAZTEPE – Erzincan
- 14- Malik Ecder ÖZDEMİR – Sivas
- 15- Faik ÖZTRAK – Tekirdağ
- 16- Hüsni ÇÖLLÜ – Antalya
- 17- Mevlüt COŞKUNER – Isparta
- 18- Ali KOÇAL – Zonguldak
- 19- Muharrem İNCE – Yalova
- 20- Şevket KÖSE - Adıyaman